

[Mølgaard]

Jeg vil alt i alt sige, at vi bakker regeringen op, når den varetager nationale interesser. Vi bakker regeringen op i de forestående forhandlinger til at varetage nationens interesser, og vi tror i grunden, at regeringen har det som mandat i endnu større udstrækning end nogen privat virksomhed. Uden at man skal komme ind på nogen mistænkeliggørelse af *dens* motiver, så kan det dog ikke nødvendigvis forventes, at *dens* interesser er de nationale. Vi bakker regeringen op i at varetage nationale interesser såvel som nordiske interesser. Vi bakker regeringen op i forsøgene på at skaffe os den størst mulige spredning på energiforsyningskilder. Regeringen skal ikke være i tvivl om, at den vil få støtte fra vor side, når dens politik er sådan.

Wilhelm (VS):

Baggrunden for denne debat er ikke nye oplysninger om energiforholdene, men derimod, at det som det væsentligste grundlag for prioriteringen af de kommende større investeringer nu skulle være noget nyt, at vi havde fået budgetdepartementets investeringsredegørelse. Der bliver jeg nødt til at sige først, at jeg vanskeligt kan forestille mig et mere afstumpet beslutningsgrundlag. Det vil jeg naturligvis begrunde, dels for redegørelsen kort generelt, dels for energiafsnittet, dels specielt for naturgasen.

Hvor uberettiget det end er, så vil redegørelsen efter al sandsynlighed få stor indflydelse på afgørelser, der meget stærkt bliver bestemmende for samfundets udvikling mange årtier frem, privat eller kollektiv trafik, beboelsens og arbejdspladsens indbyrdes placering, forbrugssammensætningen, privatforbrug kontra forbrug af uddannelses- og sundhedsvæsen osv., holdningen til miljø- og ressourceproblemer, arbejdsløshedens størrelse, graden af energiforsyningsmæssig og dermed politisk afhængighed af multinationale kapitalkoncentrationer osv.

Det er på den baggrund fristende at sige, at den håndfuld teknokrater, der har lavet redegørelsen, dermed er blevet den tætteste magtkoncentration, der nogen sinde er set i kongeriget. Men det skal samtidig understreges, at de i det væsentlige kun har leveret, hvad den socialdemokratiske regering har bestilt, og hvad er så det?

Det er et beslutningsgrundlag, som overfører den målestok, der er enebestemmende for de privatkapitalistiske investeringer, nemlig den enøjede økonomiske rentabilitet, til de offentlige investeringer, som dog hidtil i nogen grad har taget sigte på at råde bod på den private rentabilitetsjagts ulykkesfølger. Det er et beslutningsgrundlag, som på forhånd afstår fra at sætte ind imod arbejdsløshed, fordi, som det faktisk siges, man jo nødvendigvis skulle beslægtlægge så meget arbejdskraft og kapital, at det private erhvervsliv afskæres fra den maksimale fordel ved et kommende opsving. Altså den samme kyniske begrundelse fra de sidste fire års massearbejdsløshed nu fremskrevet på de følgende mindst ti års massearbejdsløshed.

Det er et beslutningsgrundlag, som ikke indeholder mindste redegørelse for de forskellige projekters sundhedsmæssige konsekvenser, miljømæssige konsekvenser, sociale konsekvenser, psykiske og psykologiske, demokratiske eller antidemokratiske, kriminologiske eller nogen anden form for kulturelle konsekvenser, men alene for de forretningsmæssige konsekvenser. Det er endda et beslutningsgrundlag, som opgør de forretningsmæssige konsekvenser på den samme indskrænkede måde som den, der danner grundlag for private investeringer, det vil sige uden hensyntagen til afledede samfundsmæssige udgifter, f. eks. til hospitaler, til invalidepensioner, til resocialisering, til defensive miljøforanstaltninger m. v. Ikke én eneste af rentabilitetsberegningerne tager således hensyn til det forhold, at projekterne i forskellig grad mindsker arbejdsløshed, og at de reelle udgifter, der skal tages stilling til, derved bliver væsentligt mindre end angivet. End ikke de nærmest forestående investeringer, hvor alternativet med sikkerhed vides at være arbejdsløshed, tages der højde for. Det er dog ellers ikke så vanskeligt, og det er dog ellers afgørende vigtigt for prioriteringen i en arbejdsløshedssituation. VS har gjort det i alle sine beskæftigelsesforslag helt tilbage til foråret 1975, men investeringsredegørelsen gør det ikke. Man kører videre, og »man« er jo på afgørende felter de samme folk, som i sin tid lavede den berygtede PP II, der væsentligt bidrog til at forværre beskæftigelses-situationen her i landet under krisen.

Også dengang producerede man vand på privatkapitalens og på Glistrupismens mølle